

Frans Kusters

Jean Michel François Kusters, beter gekend als Frans Kusters, was een soldaat in wereldoorlog I. Hij is geboren op 9 januari 1891 in het Limburgse Rekem. Frans was een leerkracht voor hij zich aanmeldde voor het leger. Hij behoorde tot de brancardiers. De brancardiers waren de mensen die de gewonde soldaten weghaalden van de frontlinie. Ze behoorden tot de medische legerpost en werden vaak meegestuurd naar het front om de soldaten te helpen. Ze wisten allemaal hoe ze de soldaten konden helpen met eerste hulp om hen dan naar het dichtstbijzijnde veldhospitaal te brengen. Frans Kusters sluit aan bij de ambulancecolonne van dr. Albert De Moor bij de 2de Legerdivisie. Deze colonne ging mee naar de frontlinie om gewonde soldaten te helpen en te evacueren. Hij is een tijd lang verbonden aan de Colonne Automobile d'Ambulance et de Brancards (C.A.A.B.) in Sint-Rijkers.

Na lange tijd te hebben gevochten in de 2de Legerdivisie wordt Frans Kusters overgeplaatst naar het 17de Linierement in mei 1917. Op 22 augustus, bij het terugtrekken van de frontlinie, wordt Frans geraakt in de rechterschouder. De kogel wijkt af en raakt daardoor ook zijn ruggenmerg. Hij wordt naar een veldhospitaal gebracht waar hij twee dagen later sterft aan zijn verwondingen. Volgens een bevriend familielid waren zijn laatste woorden: "Mijn familie, mijn God, ik sterf voor Vlaanderen". Hij streed voor de Vlaamse taal ondanks het feit dat hij bijna heel zijn leven Frans sprak. Hij behoorde tot de Frontbeweging die opkwam voor de Vlaamse taal. De Frontbeweging kwam in het algemeen op tegen het Franstalig legerbeleid in het Belgisch leger. Dit zorgde ervoor dat de communicatie hier en daar misliep. De slachtoffers hiervan waren vooral de jonge Vlaamse soldaten. Het waren vooral de Franstalige officieren die ervoor zorgden dat er een grote kloof zat tussen de Franstaligen en de Vlamingen. In februari 1917 bereikte de Frontbeweging haar hoogtepunt want nu was het verboden om bij de Frontbeweging te horen waardoor men de Frontbeweging

ondergronds voortzette. Zelf had hij verschillende onrechtvaardige straffen gezien en gekregen voor het niet volgen van Franse orders. Deze straffen werden alleen uitgedeeld aan Vlamingen. Niet alleen de persoon die iets had misdaan werd gestraft, maar ook de Vlamingen in de buurt. De meest voorkomende straffen waren extra zware trainingen met extra gewichten. Maar de straffen konden veel erger zijn. Er waren mensen die werden opgesloten voor korte tijd. Dit kon een paar dagen zijn maar ook een paar weken. Als men opkwam tegen de onrechtvaardige straffen, werden ze alleen maar erger, zowel voor de persoon die iets had misdaan in de ogen van de commandant als voor diegene die opkwam tegen de straf. Hierdoor had men maar weinig keuze: zwijgen en dit laten voortgaan of opkomen en zwaarder gestraft worden.

Frans Kusters werd op 25 augustus 1917 onder een heldenhuldezerkje begraven op de Belgische militaire begraafplaats van Hoogstade. Tijdens de 13de IJzerbedevaart in 1932 werden zijn stoffelijke resten in de crypte van de IJzertoren bijgezet. Uiteindelijk heeft Frans Kusters op 20 maart 1975 een straat gekregen in Edegem die van de Drie Eikenstraat naar de Gebroeders van Raemdoncklaan loopt.

Bronnen

<http://www.oorlogserfgoedverenigingem.be/nl/kusters>

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Frontbeweging>

Daniël VANACKER, *De Frontbeweging. De Vlaamse strijd aan de IJzer*, De Klaproos, Koksijde, 2000.

ADV N, Antwerpen / IJzerbedevaartarchief